

FRANZ KAFKA

Beszélgető CÉDULÁK¹

- Most már legalább van valamilyen képe az embernek a tüdőbajról: középen egy lecsiszolt kő körülötte fűrészek, egyébként csak üres és száraz köpet.
- Mert több órája nem műveltem vele semmit, azért fáj úgy a gégefőm?
Szünet nélküli mérsékelt ingerek.
- Nem hallott soha Schweningerről, Bismarck orvosáról? Nagy ember volt, aki egyaránt hitt az orvostudományban és a saját maga által kifejlesztett természetgyógyászatban, mindazonáltal borzasztó nehéz dolga volt Bismarckkal, ezzel a roppant falánk és iszákos emberrel.
- A kicsiny mennyiségek és a szüntelen kényszerű nyomás azt bizonyítják, hogy a teljes kitisztulás előtt akadályok állnak, amelyeket el kell háritani, mielőtt az ember más eszközökkel próbálná lezárni.
- Valahol a mai újságban van egy kitűnő kis jegyzet a leszedett virágok ápolásáról, olyan iszonyatosan szomjasak, még egy ilyen újság
- Ferdén, ez szinte az én ötletem, hogy még többet ihassanak, le a levelekkel
- Kis vizet, a tablettadarabok úgy ülnek a slájmiban mint az üvegszilánkok.
- Ha nem lett volna ilyen lágy a nudli, nem bírtam volna semmit se enni, minden, még a sör is megégetett.

■ Útirajzok és kalandok könyvtára
Brockhaus Kiadó, Lipcse

■ Nr. 27 Arthur Berger, Az örök tavasz szigetén.
Ebből a sorozatból már több könyv is megvolt nekem, többnyire kivonatok nagy művekből az ifjúság számára. Nyilván lesz belőle a raktáron a nagybaniban, mondjuk Lechnernél (Graben), de Hellernél például nem, ahhoz megfelelő szimat kell, amit ebben a nagy hőségben nem kívánhatok öntől. Várja meg, amíg megjönnek a ruhák.

■ De ez csak egy ostoba megfigyelés. Amikor enni kezdtem, valami lesüllyedt a géégemben, ami után csodálatosan szabadnak éreztem magam, és már kezdtem hinni mindenféle csodákban, de ez aztán rögtön elmúlt.

■ Hinni abban, hogy egyszer majd egyszerűen megkockáztathatok egy nagy korty vizet.

■ Kevesebb folyadékkal talán könnyebben nyel az ember.

■ Legszívesebben örökbefogadnám a pünkösdi rózsákat, olyan törékenyek.

■ És orgonavirág a napfényben.

■ Kérdezd meg, van-e jó ásványvíz, csak érdekel.

■ Van egy pillanatnyi ideje? Akkor kérem, öntözze meg a pünkösdi rózsákat.

■ Doktor úr, ért a borokhoz? Ivott már idei bort?

■ És pont most, ebben az állapotban, amiből felépülni, ha egyáltalán sikerül, hetekre lenne szükségem. Kérem, nézzen utána, hogy a pünkösdi rózsák ne érintsék a váza alját. Ezért kell őket tálkában tartani.

■ Egy madár volt a szobában.

■ Jó tanács: egy karika citromot a borba tenni.

■ Ha az ember nem tud fürödni a patakban, vegegyen légfürdőt.

■ Egyszer, tréfából, az ásványvizet is kipróbálhatnám

■ 8 napig még biztos kitartok, talán, remélhetőleg, ezek olyan nüanszok.

■ Szeretnék engedelmes lenni, különösen, ha kellemes, a limonádé után, meséld még el, hogyan ivott

az anyád, csak vizet, sokáig tartó fájdalmak, szomjúság. De korábban, mikor jó vizet kapott, hogy örült.

■ Nem volt soha valamilyen mellékbetegsége, ami miatt egy ideig meg volt tiltva neki, hogy igyon?

■ Látta már valaha a Schmiede kiadó bármelyik könyvét?

■ R.² tanulmányi útja. Hathetes állami ösztöndíj.

■ Egyharmadát a közepéből kihúztam.³

■ Elmúlhatnak egy időre a fájdalmak? Úgy értem, hosszabb időre?

■ Kérem, ügyeljen rá, nehogy leköhögjem.

■ Levél Schmiedének

■ Őrület, hogy gyötörlek titeket.

■ Bismarcknak szintén volt saját orvosa, őt is gyötörte.

■ Az az orvos szintén nagy ember volt.

■ Attól jobban tartottam, mint bármi mástól, *jobb lenne elhagyni az orvosságokat és minden mást*; a ma délelőtt után – persze minden megtéveszt – a bonbonok, eltekintve az azt követő végtelenül sokáig tartó égettől érzéstől, jobban hatnak, mint az injekció. Rögtön a feloldódás után nem tudok, mert akkor jön a nagy égés. Abban mutatkozik meg a jobb mivolta, hogy a fájdalmak, amelyek az injekció után is jönnek, tom-pábbak, mintha a sebek, amelyek fölött az étel csúszik, egy kicsit be volnának fedve. Csak a hatást írom le. Egyébként csak ma délelőtt éreztem. Lehet, hogy az az egész tévedés.

■ Mindig újra a félelem.

■ Persze, hogy több a fájdalmam, mert túl jók vagyok hozzám, és ebben a tekintetben a kórház is nagyon jó.

■ A mellettem fekvő embert megölték, az összes ápoló egy ugrással itt termett és anélkül, hogy kérdeztek volna valamit

Tüdőgyulladásal hagyták sétafikálni, 41 fokos láza volt.

Nagyszerű volt, hogy aztán éjjel minden ápoló az ágyacskájában feküdt és csak a lelkész volt itt a segédjével. Nem kellett gyönnia. Az utolsó kenet feladása után a lelkész megint

- Ma nagyon megerőltető a beszéd.
- Csak azért vagyok olyan szomorú, mert ez az évésért való örült fáradozás teljesen haszonalan.
- Itt, most, a mostani erőmmel kell megírnom Csak most küldik el nekem az anyagot⁴.
- Teljesen világosan látszik, hogy az egyik orvosságördög helyet csinál a másiknak.
- A rossz maradjon csak rossz, különben még rosszabb lesz.
- Ismeri Giesshüblt? Karlsbad melletti helység Forrás Erdők
- Ha nem volna téma, akkor volna anyag a beszélgetéshez.
- Hány évig bírod ki? Hány évig bírom ki azt, hogy te kibírod?
Most akarom elolvasni.
Túlságosan fel fog izgatni, talán, de újra át kell élnem.⁵
- Miért nem voltunk soha egy sörkertben
Hosszú út
Bor – Merán sör szúnyogok
- Ha egy kicsit csönd van, vidám vagyok.
- Egy tónak nincs torkolata.
- A tej nagyon jó, de iszonyatos, hogy megint milyen késő lett, de nem tudom megakadályozni. Csak egy általános panaszkiáltás.
- A rossz az, hogy egy pohár vizet sem vehetek magamhoz, egy kicsit kielégül az ember már a vágyakozástól.
- És a csodás emlékek Giesbühlről, pld. egy csodálatosan szép kiserdő Karlsbad mellett.
- Ha igaz az, és ez valószínű – hogy jelenlegi táplálkozásom elégtelen ahhoz, hogy belső javulást idézzen elő, akkor minden kilátástalan, eltekintve a csodáktól.
- A jelenlegi táplálkozási állapotot sem tudom sokáig kintartani ilyen fájdalom és köhögés mellett.
- Apa örül, de bosszankodik az expresszleveleken.
- Látja az orgonákat, frissebbek, mint a reggel.
- A lányt figyelmeztetni kell az üvegre, néha meztláb jön.
- Ergo bibamus. Tehát igyunk⁶.

- Ez nem tetszik nekem, túl sok munka van vele; túl sok ismeretet követel. A szobavirágokkal teljesen másképp kell bánni.
- Már annyira meg vagyok mérgezve, hogy a test a tiszta gyümölcsöt már alig érti.
- Az edényből is meg lehet enni⁷, az is jó, de nem tiszta, de mivel csak nagyon keveset fogok enni, a legjobb lesz az egészet megkeverni és egy keveset pohárba tölteni nekem.
Ezt víz nélkül nem tudom lenyelni. A joghurt teljesen elég lett volna nekem, bárkinek elég lenne, ilyen láz mellett. Változik az időjárással, forró időben sokkal jobb, sűrűbb, azonkívül forró időben még jobb, nem olyan zsenge és szilárd.
- Nehogy a hangyák megegyék.
- Most aztán még jó messze vagyunk a naptól, amikor a vendéglő kertjében
- Olyan volt, mint egy félálomban kötött megállapodás. Megígérték, hogy sikerülni fog átaludni a lármat, de ezzel szemben nekem is ígérenem kellett valamit, megígértem, de elfelejtettem
- Nem tud enni, tehát nincsenek fájdalmai. Megint vissza akar jönni?⁸
- Mindig ez az „átmenetileg”, ezt én is alkalmazhatnám. Mindig úgy beszélünk a gégefőről, mintha jól is alakulhatna, de ez nem igaz.
Persze a hangulat is befolyásolja, pld. egy izgató beszéd téma.
- Hogyan bírtuk ki annyi ideig R. nélkül?
- Most azt álmodtam, hogy R. az ajtóban áll és nekem egy jelet kell adnom neki, hogy valahogy kész vagyok, ugyanakkor azonban tudtam, hogy te [Dora] kint vagy a teraszon, és nem akartalak a jeladással megzavarni. Nehéz eset.
- Ha tényleg kigyógyulnék egy kicsit mindenből, a fájdalomcsillapítókból egész biztosan nem fogok.
- Ki telefonált? Nem lehet, hogy Max volt?
- Végtelenül sok köpet, könnyen jött, de reggel mégis fájdalmak, a kábulatban az suhant át a fejem, hogy ezért a mennyiségért és hogy ilyen könnyen ment, valahogy a Nobel-díjat
- Ezért szereti az ember a sziréneket
- Veszünk majd egy kis könyvet magunknak ezekről a dolgokról, ezt pontosan kell tudni
- Most egy darabig már elég a virágból.
Mutasd az agláját, túl rikító, nem állhat a többiekkel együtt.
A galagonya túlságosan el van dugva, túlságosan is sötétben.
Többet a vízből. Gyümölcs
- Olyan önkényesen dicsérsz, hogy eleget ettem, ma sokat ettem erre korholsz, máskor ugyanilyen igazságtalanul dicsérsz
- Hol az örök tavasz?
- Nem úgy van az újságban: zöldes, átlátszó tálak?
- Tegnap este egy méh kiitta a fehér orgonát. Nagyon ferdén kell metszeni, akkor leér a padlóig.
- Lépesmézet szívesen eszek, de az csak ősszel van, és azonkívül nagyon ritka a világos szép lépesmész.
- Aranyesőt nem lehet kapni?
- Ma még nem ivott vizet. És ahogy itt élünk, ez Wiener Waldban⁹ lehetetlen lett volna.
- Talán ma megpróbálkozhatnék egy kis fagyaszottal?
- Eckart ápoló – egy jószágos, bölcs atyai védőszellem.
- Milyen könnyen ment akkoriban az ágyban, amikor Ön jött, és söröm nem is volt, ellenben kompót, gyümölcs, gyümölcsle, víz, gyümölcsle, gyümölcs, kompót, víz, gyümölcsle, gyümölcs, kompót, víz, limandé, almabor, gyümölcs, víz.
- Milyen csodálatos, nem? az orgona – haldokolva iszik, még szürcsöl.
- Olyan nincs, hogy egy haldokló iszik.
- De ha meg is történne a hegesezés – bocsásson meg az undorító kérdezősködésért, de Ön végülis orvos, nem igaz? – évekig tart, és épp ilyen sokáig kell várni a fájdalommentes evésre.
- szónoki kérdés
- Ezzel az ivóképességgel még nem mehetek apámmal a tanuszoda sörkertjébe.

■ Korábbi években Velence Riva Desenzano egyedül is Nordeney, Helgoland Siegfried bácsi

■ Egyszer a Keleti tengerhez kellett volna utaznom azzal a lánnyal (az ő ismerőseivel együtt), de a soványságom és más szorongásaim miatt szégyelltem magam.

Ameddig megérte megérteni engem. Ilyen volt mindenben.

Nem volt szép, de slank, nemes test, ezt a beszámolók szerint (Max húga, a barátnője szerint) megőrizte.

■ Tedd a kezed egy pillanatra a homlokomra, hogy bátor legyek.

■ Ez az újság heti 2szer jön nekem 3 példányban.

■ Minden tagom olyan fáradt, mint egy ember.

■ Mért nem próbálkoztam a kórházban sörrel Limonádé minden olyan határtalan volt

■ Így megy el a segítség, anélkül, hogy segítene.¹⁰ ■ ■ ■

Forgách András fordítása

JEGYZETEK

1 Franz Kafka: *Briefe, 1902–1924*. Fischer-Taschenbuch-Verlag, 1975. Szerkesztette Max Brod. 484–491. – Nem a beszélgetőlapok teljes szövege, hanem Brod válogatása. A központosítás is vélhetőleg Max Brodtól származik, aki nem törekedett a kritikai kiadások abszolút pontosságára, beleírt, beleszerkesztett Kafka szövegeibe. A jegyzetek is Max Brodtól származnak. A kierlingi szanatóriumban, ahol Kafkát ápolták, nem volt szabad beszélnie. Dora Diamant és Klopstock Róbert voltak vele. Klopstock Róbert hagyatékában maradtak főtt ezek a beszélgetőcédulák.

2 Robert Klopstock

3 *Az Éhezőművész* című novelláról van szó, amit a Schmiede kiadó jelentetett meg.

4 *Az Éhezőművész* korrektúráját.

5 Klopstock Róbert megjegyzése ehhez: „Kafka testi állapota ebben az időben, és az egész helyzet, mivel a szó igazi értelmében éhenhalt, tényleg kísérteties volt. Amikor befejezte a korrektúrát, ami borzasztó nagy, nem csak lelki megerőltetés volt a számára, hanem egyfajta megrázó szellemi újratálalkozás, sokáig ömlöttek a könnyei. Először volt, hogy ilyesfajta

megindultság kifejezését megéltem Kafkával. Mindig emberfölötti erővel uralkodott magán.” Valójában Kafka csak a könyv első ívét korrigálta sajátkezűleg.

6 Kafka felhívta Dora figyelmét Goethe költeményére, és kérte, hogy olvassa el.

7 A joghurtot.

8 Egy légy a szobában.

9 Kafka előző szanatóriuma.

10 Orvosi vizit után.

■ **Franz Kafka** (Prága, 1883 – Kierling, 1924) prágai író.

Forgách András (1952): író, műfordító. Az ELTE Bölcsészkarának elvégzése után 1976 és 1983 között színházaknál dramaturg, majd szabadúszó. Két regényt (*Aki nincs, Zehuze*), két esszékötetet (*Valami Figaró-féle alak*, *Gonosz siker*), valamint egy drámakötetet jelentetett meg, számos forgatókönyvet írt, klasszikus és modern színműveket fordított magyarra.